

*John Benedicto Krejsler, Annegrethe Ahrenkiel
& Camilla Schmidt (red.)*

Kampen om daginstitutionen

Den danske model mellem
kompetencetænkning,
tradition og profession

Frydenlund

- **De grundlæggende spørgsmål, når 0-6 års-området bliver del af LLL**

- Behov for *mapping* af nye styringskæder
- Om affirmativ kritik: glædes- og tristheds-strategier
- Om at lede efter potentialer og faldgruber
- Var det godt eller skidt (alt taget i betragtning)???:

- **OVERGANGEN:**

- Fra social- til undervisningsministeriet
- Fra daginstitution til dagtilbud
- Professionsledelse til strategisk ledelse
- Fra 'leg' til 'læring'
- Fra seminarie- til akademiseret professionshøjskole-uddannelse

NÅR BARNETS DANNEELSE (OGSÅ) BLIVER ET HUMAN KAPITAL-ANLIGGENDE

Overblik over spillet mellem (trans-)national policy, dagtilbud og professions-forståelser

NÅR BARNETS DANNEELSE (OGSÅ) BLIVER ET HUMAN KAPITAL-ANLIGGENDE

- Transnationale agenturer som blik til at forstå skole- og dagtilbuds-policy
- Den transnationale vending efter 2. Verdenskrig
- Koblingen mellem økonomisk vækst og uddannelse: 'Human kapital' og 'rational choice'
- Vidensøkonomier og frygten for at sagte agterud
- Sammenlignelighedens politik og Den Åbne Koordinationsmetode
- Afhængigheden af policy råd fra transnationale agenturer
 - Globaliseringstødet, Vækstforum,
 - Tilpasning til Bologna Processen: 3+2+3 samt accountability regimer
 - Hvem sætter dagsordenen?

NÅR BARNETS DANNELSE (OGSÅ) BLIVER ET HUMAN KAPITAL-ANLIGGENDE

Overblik over spillet mellem (trans-)national policy, dagtilbud og professions-forståelser

Transformation af dagtilbud for 0-6-årige:

Dagtilbud integreres i nationale uddannelses-strategier (I):

- OECD Directorate of Education (2001), Subgroup School & Pre-school
 - Starting strong I+2+3+4+5 (2001, 2006, 2012, 2015, 2017) samt Babies & Bosses 2007 m.m.
- + EU, Bologna Processen
- Overgang fra social- til undervisningsministeriet (og frem og tilbage)
 - Christine Antorini (S); Anette Vilhelmsen (SF); Manu Sareen (SF); Ellen Thrane Nørby (V); Mai Mercado (K)
- Evidens-informeret dagtilbudspraksis i lærings-regi:
 - EVA & Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning
 - Evidens-kommuner (PALS, DUÅ m.m)

NÅR BARNETS DANNEELSE (OGSÅ) BLIVER ET HUMAN KAPITAL-ANLIGGENDE

Overblik over spillet mellem (trans-)national policy, dagtilbud og professions-forståelser

Transformation af dagtilbud for 0-6-årige:

Dagtilbud integreres i nationale uddannelses-strategier (2):

- Opstramning af kommunalt tilsyn
- Sociale teknologier:
 - læreplaner, sprogvurdering, børnemiljøvurderinger.. og 'styrkede pædagogiske læreplaner'
- Policy-tiltag (dagtilbud strammes op):
 - Task Force om Fremtidens dagtilbud (2011-2013) ;
 - Ny Nordisk Skole og dagtilbud (2012-2015);
 - udviklingsprojektet Fremtidens Dagtilbud (2013-2017);
 - Rådet for Børns Læring;
 - Kvalitetsforum for dagtilbud (2016)
 - Mastergruppen for en styrket pædagogisk læreplan; (2016)
 - Stærke Dagtilbud (2017);
 - Den styrkede pædagogiske læreplan (2018)

NÅR BARNETS DANNELSE (OGSÅ) BLIVER ET HUMAN KAPITAL-ANLIGGENDE

Overblik over spillet mellem (trans-)national policy, dagtilbud og professions-forståelser

CASE: DAGTILBUD

- Obligatorisk national lovgivning:
 - Dagtilbudsloven (2007/2018) (tidl. Bistandsloven (1975) og Serviceloven (1997))
 - Læreplaner, Sprogscreening; Børnemiljøvurderinger
 - Styrket pædagogisk læreplan (2018)
 - I spændingsfeltet mellem Rådet for Børns Læring og Mastergruppen for en Styrket Læreplan
- Kommunale forpligtelser:
 - børnepolitik, pædagogiske værktøjskasser
 - Deltagelse i KLs Tværkommunale Kvalitetsprojektparticipation
 - Kommunalt selvstyre >< strammere økonomiske rammer fra staten
- Ude på institutitionerne:
 - Decentraliseret vs. Centraliseret (områdeledelse)
 - Den vigtige leder-rolle: at 'oversætte' de eksterne krav
 - Inspiration fra kritisk masse; arbejdsdeling
 - Den pædagogiske læreplan:
 - Først negativ, siden positiv; Pædagogik på dagsordenen; Fælles fagsprog og begreber (professionalisering);
 - Bedre til at legitimere/ forklare til forældre m.m.; Udgangspunkt i eksisterende praksis
 - Arbejde med pædagogiske læringsmål; kampen om betydningen af 'læring' og læringsmål

NÅR BARNETS DANNEELSE (OGSÅ) BLIVER ET HUMAN KAPITAL-ANLIGGENDE

Overblik over spillet mellem (trans-)national policy, dagtilbud og professions-forståelser

- OPSAMLING:
- Omformatering af den mentale harddisk
- Kobling mellem vidensøkonomi og uddannelse:
 - Globaliseringsråd; Vækstforum;
 - Task Force og 360 Graders Service Eftersyn; Fremtidens dagtilbud;
 - Ny Nordisk 'Skole'; Rådet for Børns Læring;
 - Kvalitetsforum for dagtilbud; Mastergruppe for styrket læreplan;
 - Stærke dagtilbud, Den styrkede pædagogiske læreplan m.m.
- Nye vilkår for professionalisering i lyset af den transnationale vending?
- Hvordan kan transnational videnspolitik gøres brugbar i egne politiske/professionelle strategier?

NÅR BARNETS DANNELSE (OGSÅ) BLIVER ET HUMAN KAPITAL-ANLIGGENDE

Overblik over spillet mellem (trans-)national policy, dagtilbud og professions-forståelser

- **Får pædagoger mere eller mindre autonomi?**
 - **Hvad sker der med kampen for barnets dannelse?**
- Empirien peger i begge retninger:
- På nationalt og transnationalt niveau:
 - Professionalisering og uddannelse kommer på dagsordenen
 - Vidensøkonomi og LLL (kreativitet, innovation & entreprenørskab)
 - Forskning og vidensudvikling
 - På lokalt niveau:
 - Afhænger af kommunen
 - Afhænger af den lokale ledelse
 - Afhænger af pædagogernes strategier og attituder

NÅR BARNETS DANNELSE (OGSÅ) BLIVER ET HUMAN KAPITAL-ANLIGGENDE

Overblik over spillet mellem (trans-)national policy, dagtilbud og professions-forståelser

• De grundlæggende spørgsmål:

- At kunne kortlægge situationen
- Om affirmativ kritik: glædes- og tristheds-strategier
- Om at lede efter potentialer og faldgruber
- Var det godt eller skidt (alt taget i betragtning):

– OVERGANGEN:

- Fra social- til undervisningsministeriet
- Fra daginstitution til dagtilbud
- Professionsledelse til strategisk ledelse
- Fra 'leg' til 'læring'
- Fra seminarie- til akademiseret professionshøjskole-uddannelse